

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠD

DOLNÍ CEREKEV

Motto: „Vzájemně si pomůžeme“

Obsah :

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika zařízení**
 - a) Personální podmínky**
 - b) Materiální podmínky**
 - c) Ekonomické podmínky**
 - d) Charakter dětí**
 - e) Provoz školní družiny**
 - f) Spolupráce školní družiny**
 - g) Podmínky přijetí, průběh a ukončení vzdělání**
 - h) Bezpečnost práce a ochrana zdraví**
- 3. Vzdělávací cíle**
- 4. Vzdělávací kompetence**
- 5. Délka a časový plán vzdělávání**
- 6. Metody a formy vzdělávání**
- 7. Obsah zájmového vzdělávání**
- 8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 9. Zveřejnění vzdělávacího programu**
- 10. Tématické celky**

1. Identifikační údaje

Adresa: ŠD při Základní škole a mateřské škole Dolní Cerekev

Telefonní čísla: 567 315 007, 728 920 306 (základní škola)

606 826 717 (školní družina)

ŠVP je zcela v souladu s

2. Charakteristika zařízení

a) Personální podmínky

V naší ŠD pracují dvě vychovatelky, které splňují ÚSO vzdělání pedagogického směru obor vychovatelství zařazené dle kategorizace. Mají vysokou míru empatie a dovedou projevit vřelý vztah vzhledem k žákům. Dovedou vytvořit dobré sociální podmínky, disponují dobrými organizačními schopnostmi. Vychovatelky umí navozovat a motivovat širokou oblast rekreačních a zájmových činností. Znají všechny právní a bezpečnostní předpisy důležité pro vykonávání jejich povolání. Využívají formu samostudia k vlastnímu rozvoji a průběžně si doplňují a prohlubují své dovednosti formou absolvování kurzů a školení.

b) Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v suterénu základní školy. Má dvě oddělení, každé v samostatné místnosti. Povrch podlahy je pokryt linoleem, část kobercem, na kterém si děti hrají. Školní družiny jsou vybaveny elektronickými přístroji – televize, DVD, počítače, CD přehrávače, videorekordér a HIFI věž. V obou třídách je sedací souprava, která dětem umožňuje příjemný odpočinek, současně jsou vybaveny stoly a židlemi u kterých si děti hrají a pracují. Součástí družiny jsou skříně na ukládání her, hraček a ostatních materiálů, které používají děti k modelování, kreslení atd. Před třídami ŠD je prostorná chodba, která slouží dětem k rekreačním činnostem (stůl na stolní tenis, stolní fotbal). V každé družině je umístěno umyvadlo. Chodba i místnosti jsou vyzdobené výrobky a obrázky, které vytvořili naši žáci. Ke školní družině patří také malá zahrádka s travnatým povrchem a pískovištěm, která je těsně vedle školy. Je využíváno též hřiště a tělocvična ve vzdálenosti asi 300 m od školy. Můžeme využívat i nově postavené dětské hřiště, které se nachází u kulturního domu.

c) Ekonomické podmínky

Měsíční poplatek činí 50 Kč za žáka v průběhu školního roku. Úhrada bude probíhat 2 x za školní období 200,- Kč (září — prosinec) a 300,- Kč (leden — červen). Částka musí být zaplacená do 10. září a 10. ledna. Rodiče obdrží doklad o zaplacení. Nárok na vrácení úplaty nastává u žáka v případě dlouhodobé nemoci a to po dohodě s ředitelem školy. Nárok na slevu za školné mohou uplatnit sociálně slabí účastníci, tímto požadavkem se bude zabývat ředitel školy. Školné vybírá ekonomka školy Mgr. Jana Hrevúšová, která obnos poukáže na účet v bance. Z tohoto účtu je čerpáno na vybavení školní družiny, nákup nových hraček a pracovních pomůcek.

d) Charakteristika dětí

Účastníky školní družiny jsou žáci 1. - 5. třídy (výjimečně přijmeme žáky z 6. ročníku) ze ZŠ Dolní Cerekev. Vzhledem k materiálnímu vybavení je zajištěno vedení zájmových aktivit i relaxačních venkovních činností.

e) Provoz školní družiny

Školní družina začíná fungovat ráno před vyučováním od 6:00 do 7:15. Družina je v provozu po vyučování od 11:10 do 16:00. Provoz ŠD je ve dnech, kdy probíhá školní vyučování. V době prázdnin, státních svátků a jiných dnů volna je školní družina mimo provoz.

f) Spolupráce školní družiny

Spolupráce probíhá hlavně s rodiči žáků, snaží se prohlubovat vztahy mezi rodinou a školou. Další spolupráce je navázaná s městysem Dolní Cerekev, který poskytuje družině finance na dárky pro žáky, výzdobu prostor.

g) Podmínky přijetí, průběh a ukončení vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni žáci prvního stupně. Přednost mají děti z nižších ročníků a děti zaměstnaných rodičů. ŠD může přijmout maximálně 50 žáků. O přijetí, případně vyloučení rozhoduje ředitel školy. Rodiče vyplňují zápisný lístek s osobními údaji a s časem odchodu domů. Zapsané údaje jsou pro vychovatelky směrodatné. V případě změny musí dítě přinést písemné oznámení. Případné ukončení docházky před ukončením školního roku se provádí písemným oznámením rodičů. V případě požadavku mohou družinu navštěvovat starší žáci, protože na škole není zřízen školní klub. Většinou se jedná o starší žáky, kteří dojíždějí a čekají na autobusové spojení k odjezdu domů. O jejich přijetí rozhoduje ředitel školy.

h) Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Zodpovědnost za bezpečnost práce a ochranu zdraví jsou zodpovědné vychovatelky školní družiny. Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s řádem školní družiny (k nahlédnutí ve ŠD). Žáci jsou průběžně poučováni o bezpečném chování v prostorách ZŠ a ŠD, při vycházkách, pobytu ve venkovních prostorách, v tělocvičně i při zacházení s výtvarnými pomůckami (nůžky, jehly, tavná pistole, atd.). S elektrickými přístroji mohou manipulovat pouze vychovatelky. Odpočinková činnost po obědě slouží k relaxaci (četba, odpočinek, sledování DVD, jednoduché hry). K relaxační činnosti je využívána zahrádka, hřiště, tělocvična. Je dodržován stravovací a pitný režim (žáci si nosí odpolední svačinky a vlastní pití). Klade se velký důraz na prevenci úrazů, zaměstnanci dovedou poskytnout první pomoc, ke které je zajištěna dostupnost lékárníčky. V případě úrazu jsou kontaktováni rodiče nebo zákonní zástupci žáka. Zdravé prostředí v ŠD je v souladu s vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých. K ukládání oděvu, aktovky a jiných osobních věcí slouží školní šatny, které jsou opatřeny uzamykatelnými skříňkami, kterou má každý žák vlastní. Žáci mají zakázáno nošení cenných věcí, větších peněžních obnosů, mobilních telefonů, tabletů, notebooků. Za ztrátu, poškození nebo krádež těchto věcí nenesou vychovatelky ŠD ani škola zodpovědnost.

3. Vzdělávací cíle

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy dle § 2 odst. 2 zákona. Vzdělávací programy jsou v souladu s §3, odst. 3 zák. 561/2004 Sb. Celková činnost je v souladu s vyhláškou 74/2005Sb., navazují na cíle stanovené ŠVP ZŠ.

a) Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- komunikuje mezi vrstevníky, s pedagogy i dospělými lidmi
- nebojí se vyjádřit svůj názor, stojí si za ním a umí přijmout názor jiných

b) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- váží si vlastní práce a znalostí
- využívá dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací
- uvědomuje si čas a úsilí vynaložené k výrobě produktu a tím si vážit také produktů ostatních
- rozvíjí praktické dovednosti v zájmových činnostech

c) Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- zná svá práva
- nese zodpovědnost za své činy
- přistupuje k povinnostem
- nebojí se projevit svůj názor
- staví se problému
- zná své schopnosti a klady, podporuje je a rozvíjí je

d) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě

- citlivě se chová k lidem, přírodě, zvířatům i okolnímu prostředí
- umí se vyrovnat s obtížnými životními situacemi

e) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví

- provozuje sport, zdravý životní styl, zdravá výživa, otužování, hry, odpočinková a rekreační činnost, pobyt venku
- nestresuje se, hledá pozitivum i v negativních skutečnostech
- uvědomuje si, že nemůže mít všechno, co chce (materiální věci), hledá co má navíc (láska svých blízkých)

f) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít s ostatními lidmi

- uvědomuje si, že každý člověk je originál
- toleruje jiné kultury, barvu pleti, sociální skupiny

g) Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- chápe důležitost vzdělání
- snaží se najít vhodné metody učení

h) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- hledá vlastní řešení daných problémů
- snaží se vymyslet různé metody, klady i zápory jednotlivých kroků vedoucí k vyřešení problému

i) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- rozvíjí schopnosti a získané vědomosti
- uvědomuje si sám sebe a své schopnosti a sny o budoucím povolání

4. Vzdělávací kompetence

K naplňování cílů ŠVP slouží vybavování dětí kompetencemi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou u dětí posilovány tyto kompetence:

a) Kompetence komunikativní

- otázky a odpovědi vhodně formulovat ve větě
- komunikovat bez ostychu s dětmi i s dospělými
- uvědomit si výhodu porozumět se s cizími jazyky
- dobře ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky a sdělení

b) Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti
- odhadnout výsledky svého jednání a chování
- stanovit si cíle podle svých schopností
- využívat ke svému učení zkušeností jiných
- přijmout hodnocení svých výsledků od jiných lidí
- přijímat radu i kritiku
- vnímat nespravedlnost, agresivitu a šikanu, umět se jim bránit

c) Kompetence pracovní

- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému
- získat informace k řešení problému a navrhnout způsob řešení

d) Kompetence k učení

- učit se s chutí (dočkat se pochvaly, uznání a ocenění)
- práci dokončit
- ovládat různé techniky učení
- učit se spontánně i vědomě
- pozorovat, zkoumat, dávat do souvislostí
- klást si otázky a hledat odpovědi
- informace získávat z knih, časopisů, encyklopedií, internetu, televize

e) Kompetence k řešení problému

- všímat si dění kolem sebe
- učit se pochopit a řešit problém
- experimentovat
- chápat že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli
- uvědomit si zodpovědnost za své rozhodnutí být objektivní, nezaujatý
- započaté činnosti dokončit

f) Kompetence občanské

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- uvědomit si práva svá i jiných
- dodržovat zákony
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování uznávat hodnotu života, odpovědnost za vlastní život
- chránit život a životní prostředí

g) Kompetence k naplnění volného času

- rozvíjet schopnost využívání volného času
- rozvíjet své zájmy a záliby, nadání
- umět volně relaxovat
- zvyšovat si vlastní sebevědomí
- umět odmítnout nevhodné nabídky

5. Délka a časový plán vzdělávání

Tématické plány se střídají v období pěti let, aby žáci, kteří nastoupí v 1. třídě, neopakovali činnosti. V dlouhodobém plánu, budeme využívat čtyř tématických okruhů jara, léta, podzimu a zimy.

Budeme se inspirovat změnami v přírodě, počasím, vhodným pracovním materiálem, významnými a svátečními dny. Tyto aspekty se budou prolínat všemi výchovami a činnostmi v ŠD. Tento dlouhodobý plán budeme každoročně doplňovat tématickými celky na jednotlivé měsíce. Ty budou rozpracovány v týdenních plánech. Měsíčnímu tématu se budeme průběžně věnovat celý měsíc, jeden týden však bude téma prolínat všemi výchovami a činnostmi v souladu s klíčovými kompetencemi a průřezovými tématy.

Tématické plány

Měsíc	Téma				
	Rok 1.	Rok 2.	Rok 3.	Rok 4.	Rok 5.
Září	Začala škola	Aktovky na záda	Naše vesnice	Učení není mučení	Škola není nepřítel
Říjen	Barvy	Les	Ptáci	Chráníme přírodu	Památky v naší obci
Listopad	Podzimní sklizeň	Hrátky s plody podzimu	Svatý Martin	Strom	Využití přírodních materiálů
Prosinec	Přijde k nám Ježíšek	Adventní čas	Vánoce v očích dětí	Vánoční symboly	Vánoce ve světě
Leden	Sněží	Nedám šanci bacilům	Tři králové	Zimní radovánky	Země a vesmír
Únor	Malujeme, kde se dá	Zimní sporty	Masopust	Svatý Valentýn	Zachraň život

Březen	Přišlo jaro	Kdo to tluče na dveře	Příroda se probouzí	Roční období	Kniha – nejlepší přítel člověka
Duben	Bez úrazů tam i zpět	Hody, hody doprovody	Chytré hlavy	Zpíváme a tancujeme	Stolování a zdravá výživa
Květen	Moje tělo	Kytička pro maminku	Naše rodina	Péče o naše zdraví	Lidová řemesla
Červen	Děti mají svátek	Hrajeme si bezpečně	Do pohádky tam a zpátky	Mezinárodní den dětí	Hurá prázdniny

Týdenní skladba zaměstnání

D en	6:00 – 7:15	11:00 – 12:00	12:00 – 13:00	13:00 – 14:00	14:00 – 15:00	15:00 – 16:00
Pondělí	Individuální hry	Odpočinková činnost, hry	Zájmová činnost Výtvarná	Rekreační činnost, pobyt venku	Příprava na vyučování, PC, DVD, didaktické hry	Individuální hry
Úterý			Zájmová činnost Hudební			
Středa			Zájmová činnost Pracovně technická			
Čtvrtek			Zájmová činnost Společenská, dopravní			
Pátek			Odpočinková činnost, hry			

6. Metody a formy vzdělávání

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času ráno před vyučováním a odpoledne před odchodem domů. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou. Časové rozvržení činností se řídí požadavky psychohygieny, podporuje správný vývoj dítěte ve všech směrech a oblastech. Program je sestavovaný bez příliš závazných témat a programů, což umožňuje realizaci programů zajímavých pro žáky dle momentální situace a složení skupiny žáků. Principem fungování družiny je to, že každé dítě může uplatnit své vlohy a schopnosti, čímž se stane úspěšným. Důležitým aspektem je to, že nejsou důležité výsledky, ale činnost samotná a snaha žáků. Odpočinková a rekreační část dne je zaměřena na odpočinek, odreagování a regeneraci sil po školním vyučování. Podporujeme individualitu žáků, možnost svobodné volby, vyjádření vlastního názoru a rozvíjíme iniciativu, tvořivost a fantazii.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost. Je dána týdenní skladbou zaměstnání (viz příloha).

Při aktivitách ve školní družině pracujeme podle cílů:

- a. Učit se znát
- b. Učit se, jak na to
- c. Učit se žít společně
- d. Učit se být

Všechny činnosti a aktivity se týkají oblastí:

Hudební výchova
Společenská výchova
Pracovní výchova
Výtvarná výchova
Dopravní výchova
Přírodovědná činnost
Rekreační činnost
Odpočinková činnost
Příprava na vyučování

7. Obsah zájmového vzdělávání

Naplnění volného času dětí zájmovou činností může vycházet z rámcových vzdělávacích programů. Obsah, formy a prostředky zájmového vzdělávání by se měly výrazně lišit od školního vzdělávání formou podání. Průřezová témata procházející napříč vzdělávacími oblastmi umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělání a pozitivně ovlivňují utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Vzdělávací a výchovné oblasti :

a) Umění a kultura

Výtvarnou výchovou umožňujeme dětem poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím těchto činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení.

Pomocí literárně dramatické výchovy se činnostmi seznamují s výrazovými prostředky a jazykem umění literárního. Učí se užívat prostředků pro sebevyjádření.

Prostřednictvím hudebních činností získávají děti příležitost, aby projevovaly a uspokojovaly svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Vedeme děti k rozvoji jejich hudebnosti, jeho hudebních schopností a jiných dovedností.

b) Člověk a jeho zdraví

Pomocí odvětví tělesné výchovy umožňujeme žákům poznávat vlastní pohybové možnosti a přednosti i vlastní omezení, rozumět jim a respektovat je. Děti získávají ponaučení o zdraví, předcházemí úrazům. Chápou zásady prevence nemocí, správného stravování a správného oblékání.

c) Člověk a svět práce

Školní družina vytváří prostor pro uspokojení zájmů a potřeb, dává jim možnost účelně využít čas. Vedeme k rozvíjení schopností a dovedností, osvojování návyků, ke spolupráci, zodpovědnosti a udržování pořádku. Před každou činností jsou žáci poučeni o používaných materiálech, jejich vlastnostech a bezpečnosti při práci. Rozvíjíme zájem o povolání, kterým by se chtěli žáci v budoucnu živit.

d) Člověk a jeho svět

Ve vzdělávacím bloku „Místo kde žijeme“, pozorujeme školu a její okolí, bydliště, instituce, úřad městyse, zdravotní středisko, poštu, obchod, knihovna, požární zbrojnici, památky. Snažíme se vysvětlit úskalí cesty do školy (osobní bezpečí) Procházíme i zajímavá a naučná místa, chráněné oblasti - Čeřínek, Křemešník).

Učíme děti vnímat rozmanitost přírody — den/noc, měsíce, roční období, okolní příroda, rostliny, zahrádka, změny v přírodě, ekologie, ochrana přírody, práce s přírodním materiálem, země a vesmír.

Ve vzdělávací sekci lidé a čas se učíme rozdělení času, hodiny, měsíce, etapy lidského života. Také zařazujeme diskuzi na téma čas strávený doma, v ŠD - využití volného času, oslavy svátků a významných dnů.

V oblasti lidé okolo nás rozebíráme tato témata: kolektiv dětí, dospělých, pravidla slušného chování, práva dětí, základní lidská práva, cizinci mezi námi, Romové.

e) Jazyk a jazyková komunikace

Prostřednictvím jazykové komunikace získává dítě schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Učí se správně a kultivovaně používat mateřský jazyk a vystupovat před kolektivem lidí. Žáci využívají získané čtenářské dovednosti a návyky při četbě textu.

f) Matematika a její aplikace

Děti si zopakují učivo zábavnou formou a formou her. Tyto hry umožňují psychické uvolnění, ale i osvojení a upevnění poznatků získaných školní výukou. Hravá matematika rozvíjí intelektuální schopnosti, paměť, představivost, tvořivost a schopnost logického úsudku.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, budeme spolupracovat s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Podle stupně charakteru jejich handicapu jim bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány vhodné podmínky k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činnosti, motivování a hodnocení na ně bude brán ohled.

Pro rozvoj mimořádně nadaných dětí je možnost rozvíjet v ŠD vhodnými doplňkovými a zájmovými aktivitami jejich talent.

9. Zveřejnění vzdělávacího programu

ŠVP pro školní družinu je k nahlédnutí v kanceláři u ředitele školy a u vychovatelek školní družiny pro každého, kdo by měl zájem se s plánem seznámit.

Vypracovala :

Vendulka Vláčilová
Vychovatelky ŠD

Platnost ŠVP pro ŠD od: 1. 9. 2015

Schválil :

Mgr. Petr Šilhart
ředitel školy